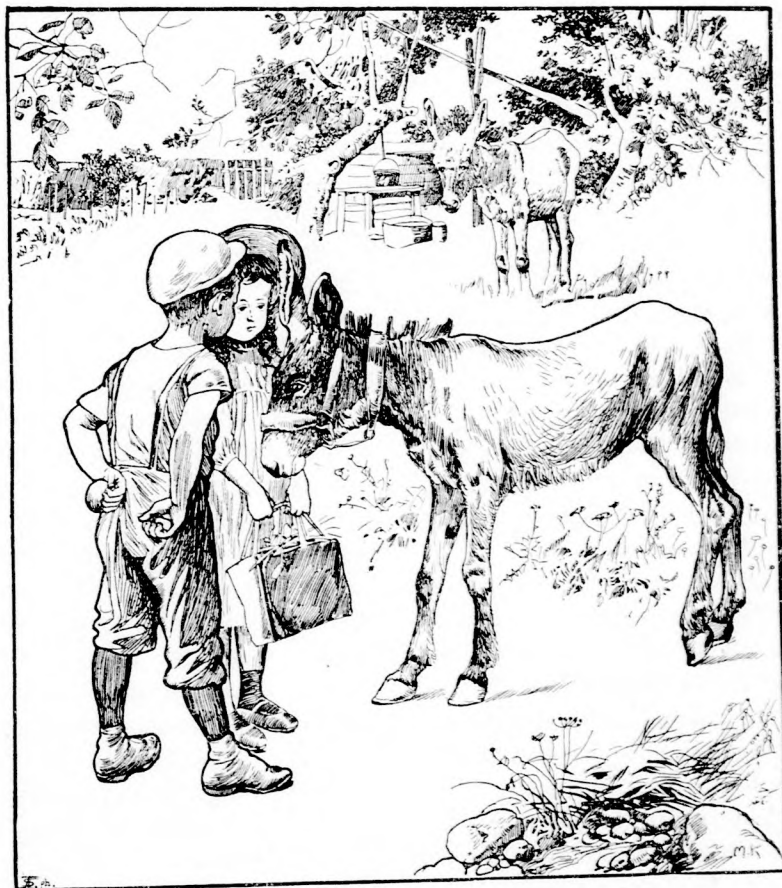

KIS HÍR

Szerkeszti Forgó bácsi.

MI AZ UJSÁG CSACSI KOMA? (Lásd a 68. lapon.)

LXIII. köt. 5. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1902. augusztus 3-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

A TRANSZVÁLI KIVÁNDORLÓK.

— Regényes rajz a búrok életéből. —

(Számos képpel.)

Irta **Mayne-Reid**. Francziából fordította **Hegedüs Pál**.

(Folytatás.)

BLOMNÉ a főzéssel volt elfoglalva, amiben két néger leány volt segítségére. E pillanatban két szakácsnéjával a második reggeli készítésével foglalkozott; az első, melynek a munka közben még az emléke is elhomályosodott már a kivándorlók képzeletében, szokás-szerint kávé és kenyér volt.

A tűzhelyet, melyen az ételt főzték, az európai iparosok, a kik ilyfajta konyhaeszközöket gyártanak, nem ismerik. Csak Afrikában használják ezt a különös anyagot, melyet nem emberi ész talált ki. Nem egyéb ez, mint a természetek kunyhója, vagyis megkeményedett sár és kocsonyaféle anyag keveréke, melyet ezek a munkás rovarok hordanak össze, hogy maguknak egész várost készítsenek belőle. A környéken sok ily üres kunyhó akadt.

— Nem csak mi vándorlunk ki, kiáltá a jókedvű Piet, mikor az első üres kunyhóra bukkant. Ugyan, miféle angol kergethette el a szegény természeteket?

Erre a csacska kérdésre nem kellett komolyan felelni; de bármi volt a hangyák kivándorlásának az oka, a vee-búrok szorgalmuk eredményét kihasználták. Elfoglaltak egy kunyhót, melyben tüzet raktak amitől a hevenyészett kemence egész külseje csak-hamar átmelegedett.

A kunyhón egész konyha-edény-üteg állt sorban: lábasok, bögrék, gőzölgő bográcsok, tepsik, fazekak, melyekben illatos ételek sülték, fűttek.

A transzváli konyha különös ízéhez nem szokott pákosztosok aligha becsülték volna kiválóságait. A reggeli nagyobbára a kövér-farku juh szalonnájában sült antilopehus volt.

Igen természetes, hogy ez a szalonna nem a tulppal megmérgezett állatoktól való volt. Mikor a vee-búrok elindultak, elegendőt vittek magukkal az utra. A Dél-Afrikában letelepedett hollandok ebből a zsirból, mely náluk a vaját pótolja, sokat fogyasztanak. Ámbár erős és az idegeneknek kellemetlen szagu, a vee-búrok kitünően találják, és a főző-edényekből kiáradó szag annyira felgerjesztette az étvágyukat, melyet egyébiránt a munka is élesztett, hogy a kivándorlókat nem kellett összekolompolni, mikor a reggeli készen állt.

Mindenki kedve szerint telepedett le. Némelyek a pázsitra, mások a földön levő nyereg-halomra ott, ahol a szekereket javították. A gyermekek a szekerek leeresztett rúdján ültek egymás mellé, de nem foglaltak el több helyet, mint akár a madarak az ágon. Szinte vetélykedtek egymással, hogy ki ugrik fel hamarabb, hogy a főnöknek egy csésze kávé, mely a vee-búrok minden étkezésénél elmaradhatatlan, vagy még egy adag ételt vigyen. A négy fiatal leány a kaffir és hottentota cselédeknek, akikkel emberségesen és jóakaróan bántak, osztogatta az ételt, mikor pedig ezzel a munkával elkészültek, köszönetet mondtak Henriknek, Pietnek és Andriesznek szíves figyelmükért, mellyel a fiatal leányoknak egy száraz fatörzsön kényelmes ülőhelyet hevenyésztek egy rakás nagy kendővel.

— Hát nekem — mondá Rynwald Lajos — nem köszönnek meg semmit?

— Bizony nem — felelé nővére, Katrinka — mert neked nem jutottunk eszedbe. Nem tudtam, hogy Hendrik, Piet és Andriesz, kinek készít ily puha ülő-helyet, de láttam, hogy mind a hárman hogyan vontatták a fa-törzset, szaladtak a szekerekhez a nagy kendőkért, te pedig nem segítettél nekik, hanem a főnök mellett maradtál oly ünnepélyes ábrázattal, mintha az első vendég volnál.

— Ilyen hálátlanok az emberek! kiáltott kedélyesen Rynwald Lajos. Különbent mit is csodálkozom? Én lennék a világon a legelső fivér, akinek az érdemeit a nővére elismeri! De ez egyszer tiltakozom. Tudják meg tehát, kisasszonyok, még pedig mind a négyen, hogy ezt az alkotmányt, a miért olyan nagyon hálálkodnak másoknak, nekem köszönhetik. A találmány az én érdemem; Piet, Hendrik és Andriesz csak megcsinálták azt, amit én eszeltem ki. Hazudtoljanak meg, ha mernek...

— Van eszünkben, mondák mind a hárman, jót mulatva Lajos tréfás komolyságán, melyen a fiatal leányok is jóízűen nevettek.

— Azért tehát, ha igazságosak akarnak lenni, nekem is köszönjék meg, folytatá Lajos, még pedig melegebben, mert a fej, mely valamit kigondol, mindig előbbre való, mint a karok, melyek csak végre-hajtanak.

— Jól van hát, Lajos, mondá Van Dorn Rychie, fogadja köszönetünket a gondolatért, hogy ily puha ülő helyhez jutottunk.

Rynwald Meisztje, aki Rychie mellett ült, a könyökével meglökte és ajkát bigyesztette.

— Hát biz' ez nem járja, mondá, hogy a fivéremnek így hizelegsz. Most lett volna jó alkalmunk arra, hogy megbosszant-

suk! Csak a te elismerésedet várta, mert a mienkkel ugyan keveset törődik, és ha nem szóltál volna, azt tudta volna, hogy te is ugy neheztelsz, mint mi, hogy nem volt része barátaink figyelmességében és más valamit kaptunk volna tőle. En csemege-nék nagyon szeretnék a bennünket beárnyékoló baobabnak a gyümölcséből. Olyan magasan van, hogy nem birom elérni. Azt kértük volna Lajostól, hogy mászszon fel a fára érte, de elárultad a szándékunkat. Minek jársz annyira a fivérem kedvében?

Rychie zavarodottan hallgatta a szemrehányást és Meisztjének csak ennyit felelt:

— Ejnye, de pajkos vagy ma.

Ez-után nagyon szeretett volna meggyőződni arról, hogy senki sem hallotta-e a leczkértetést, de szemeit nem merte felnyitni. De azért Meisztjével, aki csengő hangon hitta a fivérét, aki néhány lépésnyire Piettel beszélgetett, nem végezte el a dolgát.

— Lajos, tudod, mit mondott nekem Rychie? kérdé a fiatal embertől, mikor a szőlítésra oda ment. Nagyon szeretne beleharapni a baobab egy gyümölcsébe, de olyan magasan van...

Alig fejezte be a mondatot, Lajos levetette a mellényét, hogy Van Dorn Rychie kívánságát teljesítse.

— De hisz' én nem mondtam semmit! kiáltá Rychie elpirulva. Lajos, a nővére kívánta meg olyan nagyon! Biz' ez nem szép tőled, Meisztje, hogy így eljár a szád! Angyali arczodról és kedves arcz-vonásaidról bizony senki se hitte volna rólad!

— Rychie, beszéljen őszintén, mondá Lajos, aki a vita alatt meg se mozdult. Szereti-e vagy nem ezt a gyümölcsöt?

— Hogyne szeretném — felelé a fiatal leány még mindig pirulva. De a gondolat, hogy fára mászszon, nem tőlem származik, hanem a nővére adta.

— Most már értem a dolgot és rá ismerek Meisztje pajkosságára, viszonzá Lajos; de sem ő, sem Katrinka nem kap a gyümölcsből. Mind a magáé lesz, Rychie, mert csak maga hálálja meg, ha az ember valami szivességet tesz vele.

— Akkor hát, mint a csintalan gyerekek, nem kapunk csemegét! mondá Katrinka Meisztjének és Annienak.

— Dehogy — kiáltá Piet élénken — és majd meglátjuk, melyikünk ér föl hamarabb a baobab ágai közé.

A példa nagyon sarkalta Hendriket és Andrieszt is, és nem sokára a gyömölcs úgy hullott a négy fiatal leány kötőjébe, mint a jégeső.

Az öregek ez alatt megreggeliztek és pipára gyujtva egy pohár *brandy-wyne*-t engedtek meg maguknak. Ez baraczkból készül és a búrok nagyon kedvelik. Erre a gyerekek kivételével megint mindenki dolga után nézett. A bátrabb gyerekek idősebb fivéreik hős-tetteit akarták utánozni és a baobab fő-ágai közé emeltették föl magukat, a csendesebb természetűek a folyóhoz mentek picézni abban reménykedve, hogy vacsorára fognak egy-két halat és így az élelem-szállítók fontos szerepét játszsák.

Délben minden sürgés-forgás megszűnt. A rekkenő hőségtől ilyen idő-tájt ezen a vidéken semmit sem lehet dolgozni. A kivándorlók a mována árnyékában szunnyadtak el, míg állataik a legelőt bekerítő nagy fák alatt kerestek egy kis hűvösséget.

Aki nem ismeri a rettenetes sivatagi

utazás erkölcsi és testi veszedelmeit és fáradsalmait, nem tudja megbecsülni, hogy egy szabad nap és pihenés mit ér a vebúrok karavánjának körülményei között. Az ember mindenről megfélekedzik, még arról is, hogy a legközelebbi jövő új veszedelmeket hozhat, melyek nagyobbak az előbbieknél.

Ilyen volt a kivándorlók lelki állapota. A nélkül, hogy a holnapra gondolt volna, mindenki élvezte a jelen pillanatot.

(Folytatása következik.)

MI AZ UJSÁG CSACSI KOMA?

(Képpel a czimlapon.)

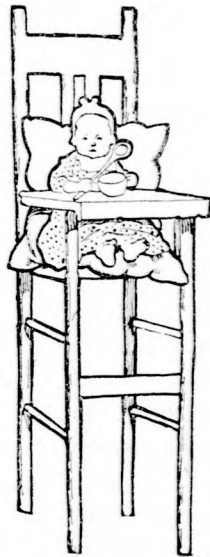
- *Mi az ujság csacsi koma?
Mai napod hogyan töltöd?*
- *Zsákot hordtam, kocsit huztam,
Bejártam a gazdám földét.*
- *Játszottál-e? Virágokat
Szedtél-e a himes réten?*
- *Virágokat? Mit gondoltok?
Nincsen arra időm nékem!*
- *No, ha így van, nagyszerűen
Készítjük el ebédedet!*
- *Ki munkáját hiven végzi,
Kevéssel is elégedett!*
- *Az sem bánt, hogy gunyolásod
Annyi balga meg nem unja?*
- *Ha tudom, hogy nem érdemlem:
Meg nem bánt az ember gunyja!*
- *Több eszed van, mint nagyon sok
Gunyolódo ostobának.*
- *Aki dolgoz, földi sorsát
Sohsem érzi mostohának!*

Roboz Andor.

Csöpp és Piczi.

Irta: Etelka néni.

guk volt, hogy a jó Isten adna nekik leg-
alább csak egy gyermeket. A királyné
minden áldott nap külön imádságot kül-
dött ezért a jó Istenhez.

A jó Isten meg is hallgatta a jó királyné
imádságát s megajándékozta egy kis fiuval.
Csakhogy olyan kicsike volt az istenadta
kis fiu, mint a királyné kis ujjá.

Nagyon megörült a királyné a piczi
jóságnak, csak a király busult, mert hogy
olyan parányi emberke volt az ő kis fia.
De a királyné megvigasztalta az urát.

— Sose busulj királyi férjem! mondta.
Majd megnő a mi édes babánk. Őrizni
fogom mint a szemem világát, tejbe-vajba
fürösztöm, szerelmem melegébe göngyöl-
getem s így majd csak megnő.

Mivel olyan kicsike volt, elnevezték
Csöppnek.

Ugyanez idő-tájt lakott a szomszéd falu-
ban egy szegény ember meg egy szegény
asszony, akiknek szintén nem volt gyer-

mekök. Nagy sze-
génységük mellett,
csak csak az az
egy kívánságuk volt,
hogy bár csak a jó
Ister adna nekik leg-
alább egy kis gyer-
meket. A szegény

asszony minden áldott nap külön imádsá-
got küldött ezért a jó Istenhez.

Meg is hallgatta a jó Isten a szegény
asszony imádságát, s adott neki egy kis
gyermeket, de ugyancsak piczike volt az
isten-adta kis leány, piczibb a szegény
asszony kis ujjánál.

Nagyon megörült a kis apróságnak a
szegény asszony, de bezzeg busult a sze-
gény ember.

— Hallod-e anyja, nem szegény ember-
nek való az ilyen piczike baba!

De a szegény asszony megvigasztalta az
urát.

— Sose busulj apja! Majd csak megnő
a mi drága parányi jószágunk. Ugy vigyá-
zok reá, mint a szemem világára! Harmat-
ban fürösztgetem, lehelletemmel melengetem,
majd csak megnő.

Mivel hogy olyan piczike volt a kis
leány, elnevezték Piczinek.

Mult az idő és hiába volt a hű gondo-

zás. A jó királyné és a szegény asszony hasztalan méregette napról-napra a kis gyermekét, csak nem nőtt nagyobbra sem a Csöpp, sem a Piczi.

Csak az volt a különbség, hogy Csöppnek a királyfinak, magas arany-széket vettek a királyi szülői, hogy ebédkor föl-érje az asztalt. Piczinek meg, a szegény leánykának az apja ácsolt magas kar-széket fából, hogy evés közben fölérje az asztalt.

Igy mult el az idő. Csöpp, a királyfi, bizony már házasulandó legény-sorba lépett. Mondja neki az ő királyi apja:

— Édes Csöppem, fiam: én innen-onnan már megöregszem. Szeretném, ha a szomszéd király szép leányai közül választanál magadnak feleséget.

El is indult nagy kíséretével Csöpp királyfi háztüz-nézni a szomszéd király székes fővárosába. Persze a nagy aranykarszéket is magukkal vitték.

A szomszéd királynál nagy pompával fogadták Csöpp királyfit. Egyik király-kisasszony szebben öltözködött ki, mint a másik. A kérő gazdagságának messzire eljárt a hire, hát nem csoda, ha bármelyikük is szívesen lett volna a felesége. Királyi apjuk is így szólt hozzájuk:

— No lányok, kérő jön! Hát mi tagadás benne, a kérő kicsiny, ám nagy az ő gazdagsága!

Azonban nagy csodálkozásukra és bosszúságukra, Csöpp királyfi nem kérte meg a kezét egyiköknek sem. Vissza-fordult kíséretével és az arany-karszékekkel együtt. Otthon nagy örömmel várták, de bizony hiába való volt, mert nem hozott haza szép feleséget, hanem még a jó kedvét is ott hagyta. Nagy-szomoruan bemegy király-apjához és így szól:

— Hogy gondolhatod, oh király-apám, hogy feleségül veszek olyan leányt, akinek a cipője sarka is magasabb nálamnál?

Mit volt mit tenni: a király igazat adott Csöpp királyfinak.

Panaszkodik a kis királyfi királyi édesanyjának, hogy ő milyen boldogtalan! Nem talál olyan piczi feleséget, aki illene hozzá. Nagyon sajnálta a jó királyné a fiát s imádkozott a jó Istenhez, hogy adjon az ő kicsike fiához illő piczike feleséget, nem bánja, ha olyan szegény lesz is, mint a templom egere.

Járt Csöpp királyfi tengeren innen, tengeren túl piczi feleséget keresni, de mind hiába! Nem talált kedvére valót, magához illőt. Megint csak haza-tért s otthon nagyon elbusulta magát. Vigasztalta a jó királyné.

— Ne busulj lelkem gyönyörüsége! Jó az Isten, majd csak gondol reád is!

Ezalatt az idő alatt a szegény asszony kis leánya a Piczi is, eladó leánykává serdült. De azért, hogy olyan piczike volt, szegény is volt: akadt neki sok kérője, mert jeles gazdasszonyt nevelt belőle az édes anyja. De Piczinek egyik sem tetszett. Édes-apja egyre mondogotta neki:

— Ugyan már, édes leányom, ne válogass! Leánynak akkor kell menni, mikor kérik.

— De édes-apám, mondta piczi, csak nem megyek hozzá az olyan legényhez, akinek a csizmája sarkát, ha lábujj-hegyre állok is, nem érem föl.

Mit volt mit tenni a szegény embernek: igazat adott Piczinek.

Egyszer a szegény asszonnak nagyon fájt a feje. Mondja a leányának:

— Lásd lelkem Piczim, ha te most nem volnál olyan piczi, milyen jó segítségem

lehetnél! Holnap heti vásár lesz a városban, de nekem most nagyon fáj a fejem, nem bírom megköpülni a tejfölt, pedig jó

volna ha megköpülhetném s a vaját holnap a heti-vásáron eladhatnám.

— Ha csak az a baja édes-anyámnak,

... FÖLUGROTT A KÖPÜLŐ SZÉLÉRE.

akkor ezen könnyen segíthetek! mondta Piczi s fölugrott a köpülő szélire. Olyan vaját köpült a szegény asszony nagy cso-

dálkozására, hogy maga sem tudott volna szebbet. Most pedig édes anyám, mondja Piczi, volna egy kérésem. Vigyen be ma-

gával holnap engemet is a városba. Ugy sem voltam még heti-vásáron soha!

— Jól van mondja a szegény asszony, eljöhetsz velem, édes Piczi.

Nagyon örült Piczi. Egész éjjel be sem hunyta a szemét, mert attól, félt, hogy el talál aludni. Már kora reggel felöltözött ünneplő ruhájába s utra készen beállított az édes-anyjához.

— Mehetünk édes-anyám! mondá.

El is mentek. Alig hogy a piacon le-tették kosarukat, már el is adták a szép sárga vajjat. Csak egy darab volt még a kosárban. Azt mondja a szegény asszony Piczinek:

— Gyere lelkem, menjünk a boltba, vegyünk édes-apádnak egy kis dohányt, pálinkát, neked meg egy fonatra való pántlikát. Ezt az egy darab vajjat pedig ne is árulgassuk, nem érdemes vele az időt vesztegetnünk.

— Édes anyám csak menjen a boltba, vásároljon egyet is, mást is, majd én árul-gatom addig ezt a darab vajjat. Minek is czipeljük vissza haza? mondja Piczi. Aztán majd kerüljön vissza érettem.

— Jól van édes lányom, mondja a szegény asszony s megkérte a mellette áruló asszonyt, hogy ügyeljen addig Piczire, míg maga vissza-kerül a boltból.

Elment a szegény asszony a boltba. De alig maradt magára Piczi: azon való nagy örömeben, hogy ő már most egyedül árul, el-kezdett ugrálni s felszökött a kosár szélére. De nem sokáig tartott az öröme, mert egyszer csak, zsupsz!... bele-esett a vajba.

Jönnek a király várból vajért. Kérdezi a király szakácsnéja:

— Hol van ennek a szép vajnak a gazdája?

— A kosár mellett, mondja a Piczi szomszédja. S keresi. Hiába! Csak nem akad rája.

— Nyilván el-ment az édes-anya után, mondja az asszony, akire rábított Piczit. Majd eladom a vaját én.

El is adta a vajjat s vele együtt... Piczit.

Jön vissza a szegény asszony, keresi a kis lányát, de hiába! Csak nem akad rája. Fogja az üres kosarat meg a darab vaj árát s haza-megyén nagy busan. Otthon kérdezi az ura.

— Hát a piczi hol maradt?

Elmondja a szegény asszony az egész historiát az ő urának. Sirtak mind a ket-ten a kis leánykájuk eltünése miatt. Piczi-nek nyoma veszett.

A király szakácsnéja meg viszi haza a szép vajjat. Otthon tálba teszi, meg akarja keverni. Hát amint a főző-kanállal hozzá nyul, elkezd jajgatni a Piczi. Megijed a szakácsné, oda hívja a fő-szakácsot.

— Fő-szakács uram, ez a vaj jajgat!

Nebet a fő-szakács, de nem nevetett ám azután! Mert amint nagy bátran hozzá nyul a főző-kanállal, a vaj csak jajgat. Hívják a kuktát, a szobaleányt, az inast, szolgálót, az egész udvari cselédséget, de mind csak először nevetett, aztán nagy rémüldözve futott ki a konyhából.

A macska nem volt rest, neki esett a tálnak... nyalta-falta a vajjat, amig csak tisztára le nem nyalta Picziről. Piczi pedig egyedül volt ott abban a rengeteg nagy konyhában. Egyszer csak jön a szakács, utána a szakácsné, kukta, szobaleány, inas, (Lásd a képet a 73. lapon.), mindegyik egy

nagy doronggal, hogy majd agyonütik a jajgató vaját. De mekkora volt a meglepetésük, midőn benéznek a tálba és a jajgató vaj helyett egy nevető kis leányt látnak ott. Arany-tálczára tették s vitték be Csöpp királyfihoz. Nagy volt az öröme Csöppnek, mert Piczi kisebb volt ő nálá-

nál is. Leemelte az arany-tálczáról, maga mellé ültette az arany-székre, s ott királyi szülőinek szemelátára megcsókolta s fülük hallatára azt mondta neki nagy boldogan:

— Nem kérdezem én mik a te szüleid, csak azt mondom: te az enyém, én a tied, ásó-kapa sem választ el bennünket!

... JÖN A SZAKÁCS, UTÁNA A SZAKÁCSNÉ, KUKTA, SZOBALÉÁNY, INAS.
(Lásd a 72. lapon.)

Azt mondja erre Piczi:

— Az én szüleim szegény emberek és addig meg sem tartjuk a lakodalmat, amig őket is el nem hozatod. Mert tudom, hogy busulnak amiért így elmaradtam tőlük. És erre aztán elmondta, hogy került bele a vajba.

El is repült egy tizenkét lovas arany-hintó a szegényemberért, meg az élete-párjáért, amire azután megtartották a világra szóló lakodalmat.

Aki nem hiszi, csak kérdezze meg tőlem.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

A pásztor-madár. Dél-Amerika nagy-kiterjedésű erdőségeiben, az Amazon

folyótól északra, él egy madár, melynek neve: *jakamik*. Ez a madár soha sem hagyja el az erdőt, de ha elfogják, nagyon könnyen megszeliidíthető. És megszeliidítve az ember egyik leghűbb és leghasznosabb állatává lesz. És ott, ahol a *jakamik* él, nagy becsülete is van a bennszülöttek előtt. Nem csak mint nyáj-örző tünteti ki magát, hanem a barom-fiak őrzésére is nagyon alkalmas. Reggel kihajtja a tyukokat és kacsákat a mezőre, este pedig haza hajtja. Gazdájához rendkívül ragaszkodik. Hangját már messziről megismeri és eléje szalad. Ha elmegy, elkiséri. Parancsainak hűségesen engedelmeskedik. Ha gazdája megezírógatja, oda van örömeiben és rendkívül féltékeny az olyan állatokra, melyekről azt hiszi, hogy gazdája szereti őket. Így a kutyát, macskát valósággal üldözi. Ha meglátja őket, a legnagyobb dühvel rohanja meg, úgy hogy azok futva menekülnek csőre és szárnya csapásai elől. Ha egyedül van aztán, boldog. Gazdája elé

telepedik és el nem mozdul lábai elől a világért sem. Ha gazdája nélküle megy valahová, rendkívül szomorú, ha haza jön, nagy örömmel üdvözlöi.

*

A legnagyobb pillangó-gyűjtemény. New-York városának muzeuma páratlan pillangó-gyűjteménnyel gazdagodott nem régebben. A legnagyobb és legszebb az egész világon.

Ez a gyűjtemény 25.000 különböző pillangót foglal magában és szak-értők véleménye szerint több mint öt millió koronát ér. Az óriási gyűjtemény Dr. *Hermann Specker* amerikai polgáráé volt, ki nem régen elhalálozván, a new-yorki természetrajzi múzeumnak hagyta vég-rendeletében.

Több olyan pillangója van e gyűjteménynek, melyet volt tulajdonosa évekig keresett; az egyik pedig óriási összeg pénzébe is került. Hogy tudniillik egy rendkívül ritka, csak Sierra-Leoné-ban (angol gyarmat Nyugat-Afrikában) található pillangót megszerezzen, külön kis társulatot szervezett, melylyel több mint két éven át barangolt Guinea (ejtsd: Ginea) tenger-parti vidékén, mely tudva-levőleg a Sierra-Leona-öböltől a Kongó folyón tulig terjed. Ez a kis vállalkozás több mint 40.000 koronájába került a gyűjtőnek.

A Csoda-duda.

— Irta Mendelényi Béla. —

ALUVÉGEN, az ér partján, bokros, bodros dombok alján állt egy fura házikó. Se ablaka, se ajtaja; de még csak kéménye sem volt ennek a házikónak. Gömbölyü volt, akár csak egy gombóc.

Sehol messze földön ilyen házat nem épített senki. Soha élő lélek meg nem közelítette ezt a fura házikót. A falubeliek meg éppen keresztet vetettek, ha arra felé vitt az utjok.

Azt rebesgették uton-utfélen, hogy gonosz varázsló tanyázik ebben a házban, Isten óvjon tőle minden jótét lelket!

De hogy ki lakott légyen mégis ebben a kalyibában, azt valójában nem tudta senki.

*

Kerül-fordul az idő, csak meghuzzák ám a lélek-harangot a faluban. Erzsók nélinek szolt a bucsuztató. Csöndesen elszenderült, mint ahogy kialszik a fogytán levő gyertya-szál.

Elő kerültek a szomszédok, ki kendővel, ki szoknyával, ki meg szem-födővel. Azután kiterítették Erzsók nénét annak rendi és módja szerint. Mert bizony Erzsók néne világ-életében csak tengett-lengett, mivel

hogy egy szál foltos gunyáján kívül egyebe sem volt. Kegyelem-kenyéren élt, azon-képpen állt ki a temetése is.

Mind azon által akadt, aki a papot is fizette, meg a harangozót. Így azután csak elföldelték szegény Erzsók nénét.

Hogy a gyászos gyülekezet megtért a temetőből csak felveti ám valamelyikük a szót:

— Hát ezzel a gyerekekkel mi lesz?

Hejh! Lett nagy hümmögés-dünyögés a sok nép között.

Mind lopva oda sandított az öklömnyi csöpp Jankóra, Erzsók nénének itt felejtett unokájára.

Biz' az kicsi volt, alig hat—hét eszten-dős. Ott szegyenkedett, rítt-rítt a sok nép között.

— Gyöngé még a dologra, mondta az egyik.

— Csak a ruhát szaggatja az ilyen, szolt a másik.

— Meg a kenyeret pusztítja, zúgott a harmadik.

Azzal aztán ki erre, ki amarra; nem telt belé egy sóhajtás, olyan egyedül maradt Jankó az utszélén, mint akár az ujjam.

Várt még egy darabig, hogy majd csak akad valaki olyan is, aki valahova haza

vezesse. De bizony ilyen nem akadt. Hogy aztán egy-egy ház előtt megállt, még az ajtót is becsapdosták előtte, nehogy hivatlanul betévedjen.

Igy jutott ki szegény Jankó a falu-végre, itt is az elé a fura kalyiba elé. Ott azután lekuporodott a fal tövébe és csöndesen elsirdogált azon való nagy szo-

... EGY CSÖPP EMBERKE

moruságában, hogy hová menjen, mihez kezdjen.

Hogy ott sir-sirdogál, csak ráriparkodik ám valaki:

— No, mit pityeregsz itt, te apróság?

Felnéz Jankó, de majd elhült ijedtében. Mert valami fura szerzet állt előtte. Egy csöpp emberke, de teremtő Isten! akkora

feje volt, mint egy akós-hordó, meg csunya, morczos ábrázata és vörös szeme. Mondom, ugy megijedt Jankó, hogy a sirás is a torkán akadt.

— Mért nem mész haza, te? fagatta a kis ember.

— Nincs nekem hazám, nincs nekem senkim, szepegte Jankó.

— Nincs-e?
 — Nagyanyót ma vitték ki a temetőbe, ott a földbe tették. Én meg itt maradtam.
 — Ej, ej! Aztán nincs pártfogód senki?
 — Nincs nekem, mondotta Jankó. Azzal megint sirva fakadt.
 — No, ne sirj azért. Inkább azt mond meg, volna-e kedved hozzám szegődni?

Sose húzódozzál, nem lesz sok dolgod. Van vagy husz kecském, azokat őrzöd. Ha megbecsülöd magad, holtig nálam lehetsz. Azért hát beszélj szaporán: jössz, nem jössz?

— Megyek, mondá busan Jankó.
 — Ezt már szeretem. Menjünk hát!

(Vége következik.)

A „KIS LAP“ kedvezmény-könyvei.

»Kis Lap« minden előfizetője, aki czimszalaggal igazolja, hogy fél évre előfizetett, ingyen kap egy kötetet az alább felsorolt kiváló ifjúsági művekből, csak 20 fillért tartozván a postai és csomagolási költségre beküldeni. Mindenki szabadon választhatja ki, mely műnek a megküldését kívánja. Aki év-negyedenként fizet elő, a második év-negyedben élhet e kedvezménnyel, mindkét év-negyedből való egy-egy czimszalag beküldése mellett.

A választott könyv címéről, a czimszalag és 20 fillér melléklésével, a »Kis Lap« kiadó-hivatala értesítendő, mely azonnal intézkedik a könyv elküldéséről.

A könyvek ezek:

I. Az Athenaeum Mesekönyvtára.

Benedek Elektől.

1. A honfoglalás mondái.	8. Krisztus-legendák.	14. Kalandos mesék.
2. Madár-mesék.	9. Hetedhét ország ellen.	15. Állat-mesék.
3. Pásztor-mesék.	10. Apró mesék.	16. Bohókás mesék.
4. Vidám mesék.	11. Katona mesék.	17. Világ-szép mesék.
5. Csoda-mesék.	12. Mondák és legendák.	18. Tündér-mesék.
6. Virág-mesék.	13. Székelyföldi mondák és mesék.	19. Óriások és törpék.
7. Mesék és mondák.		20. A tatár-járás mondái.

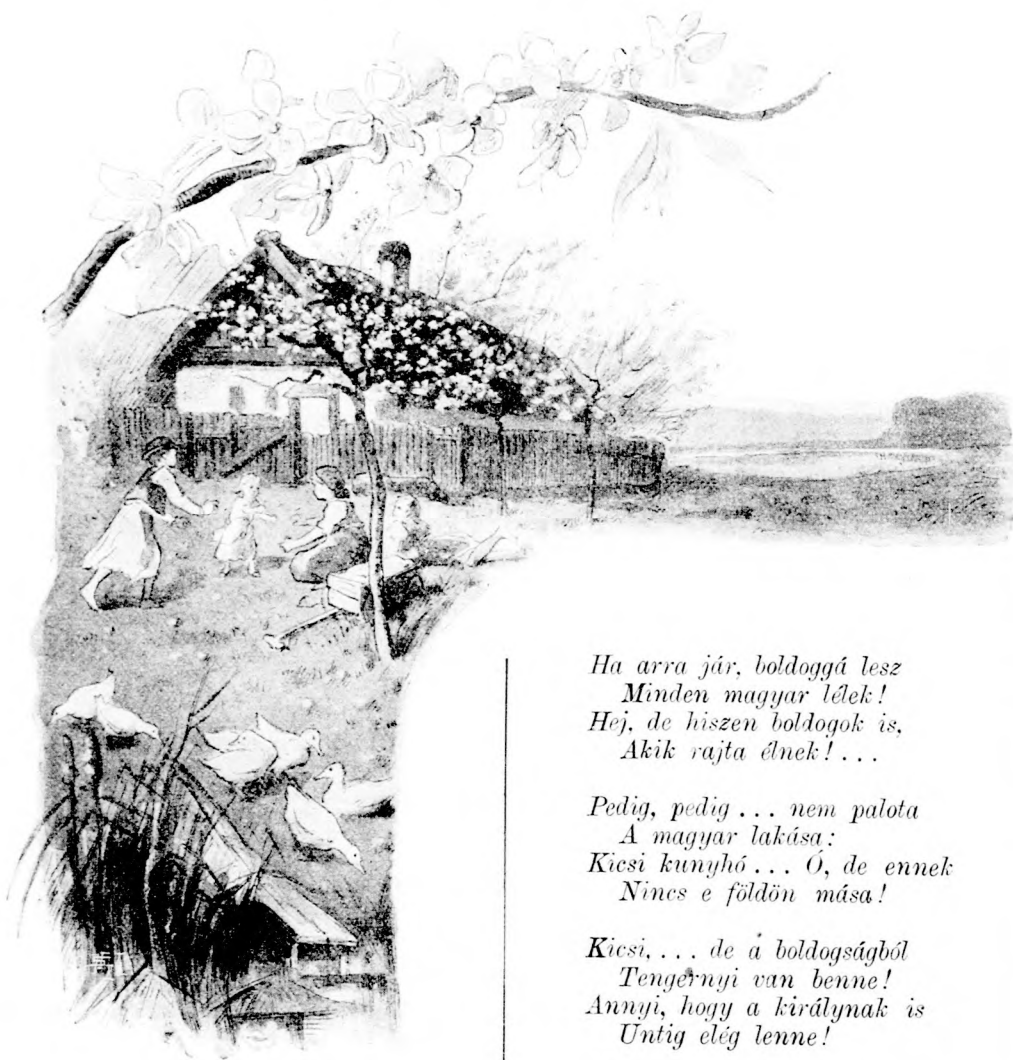
II. Forgó bácsi könyvtára.

1. Nellike.	7. Matyi és Peti.	13. Regék a görög hajdankorból.
2. A kakuk-óra.	8. Az arany hegy.	14. Kis elbeszélések.
3. Kis mesekönyv.	9. Francia tündér-mesék.	15. A titok.
4. Apró szindarabok.	10. Két karácsony-est.	16. Mit beszélnek a harangok.
5. Aesopus.	11. Rosszcsont Ferke kalandjai.	17. A két testvér.
6. Berti és Berta.	12. Czirmos czicza naplójából.	

III. Schmid Kristóf Ifjúsági Iratai.

1. Matild és Vilma vagy a különböző testvérek.	6. Tanulságos beszélykék.	14. Klára.
2. A piros tojások.	7. Eustachius. — Márton az öreg hegyi lakos.	15. A drágakövek.
3. A Virágkosárka. — A Karácsony-éj.	8. A jó Fridolin.	16. Nándor. — Egy fiatal spa-nyol gróf története.
4. Eichenfels Henrik és több történet.	9. A jó Örzse.	17. Jozáfát az indiai királyfi.
5. Tannenburgi Róza. — A fiatal remete.	10. A báránka.	18. Piros és tehér rózsák.
	11. Paulina.	19. Szent Antal életéből.
	12. Thalheim Etelka.	20. A kis kémény-seprő.
	13. A virág-kedvelők.	

JAJ, BE SZÉP FÖLD . . .

Jaj, be szép föld ez a magyar
Napsugaras róna!
Mintha csak a jó Istenke
Tündér-kertje vóna.

Ege alatt dalra fakad
Minden ember ajka:
Büvös-bájos tündérkezek
Varázsa van rajta.

Ha arra jár, boldoggá lesz
Minden magyar lélek!
Hej, de hiszen boldogok is,
Akik rajta élnek! . . .

Pedig, pedig . . . nem palota
A magyar lakása:
Kicsi kunyhó . . . Ó, de ennek
Nincs e földön mása!

Kicsi, . . . de a boldogságból
Tengernyi van benne!
Annyi, hogy a királynak is
Untig elég lenne!

Hát körötte! . . . Amerre csak
A fü zöldje látszik,
Megannyi szép magyar gyerek
Incselkedve játszik;

Nap-keltétől nap-nyugtáig
Egyikök se fáradt;
Csengő-bongó kaczagásuk
Betölti a tájat . . .

Az
tudó
embe
napo
kozo
beteg
tojás
más

M
és l
szeri
719,
81,3
61,8
7. P
9. T
11.
13.
15.
29,0
27,8
secz
18,5
már
16,4

*Benn, az édes, magyar nóta
Nap-estíglén zendül,
És a kacaj, gyermek-kacaj
Bele-belecsendül...*

*Mínta ez e nagy templomnak
Orgonája lenne...
Mínta sok, sok kicsi angyal
Muzsikálna benne...*

*Mínta csak a jó Istenke
Tündér-kertje vóna...
Legyen áldott ez a magyar
Nap-sugaras róna!*

Szírtes Artur.

INNEN-ONNAN.

Az élet számokban. Egy angol szám-
tudós szerint egy 50 éves, jó egészségű
ember életében 6500 napot dolgozott, 6000
napot aludt, 4000 napot pihent és szóra-
kozott, 19000 kilométert utazott, 500 napig
beteg volt, 36000-szer evett, még pedig
összesen 7000 kiló húst, 1800 kiló halat,
tojást, zöldséget és 28000 liter vizet és
más ital félét fogyasztott el.

*

Magyarország törvényhatósági városai
és lakosainak száma az új népszámlálás
szerint így következnek; 1. Budapest
719,370. 2. Szeged 100,552. 3. Szabadka
81,302. 4. Debreczen 72,558. 5. Pozsony
61,861. 6. Hódmező-Vásárhely 60,789.
7. Kecskemét 56,951. 8. Arad 53,800.
9. Temesvár 49,977. 10. Nagy-Váradi 47,365.
11. Kolozsvár 46,936. 12. Pécs 42,730.
13. Kassa 36,224. 14. Sopron 30,862.
15. Sz.-Fehérvár 30,668. 16. Zombor
29,012. 17. Ujvidék 28,862. 18. Győr
27,892. 19. Szat.-Németi 26,266. 20. Ver-
secz 24,727. 21. Baja 19,964. 22. Pancsova
18,530. 23. M.-Vásárhely 17,321. 24. Ko-
márom 17,191. 25. Selmecz- és Béla-bánya
16,402.

FOGAS KÉRDÉSEK.

(Megfejtése a 80. lapon.)

1. Hogy helyezhetünk egy szalma-szálat
olyan módon a földre, hogy senki sem
ugorhatik át rajta?
2. Ki nővére a nagy-nénémnek és még
sem nagy-néném?
3. Három nővér mindegyikének van egy
fivére, mennyi összesen a testvérek száma?
4. Ki nem találja meg a házat, akár-
meddig keresi is?

REJTETT SZÓ.

Apa
Apa
Apa Apa Apa
Apa Apa Apa
Apa
Apa
Apa
Apa

A megfejtők név-sorából elsőnek kisorsolt kapja
jutalom-nyereményül a következő művet:

„Apró szindarabok“.

Gyermek-előadásokra gyűjtötte **Forgó bácsi**,
több képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A
„Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik
önálló kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXIII. köt. 3-ik számá-
ban közölt koczka-rejtvény megfejtése:

B	U	Z	A
U	G	A	R
Z	A	L	A
A	R	A	NY

Helyesen fejtették meg: Moravcsik
Erika és Gyula, Klein Gyula, Flór Annicza, Árva

Erzsébet, Nagy Etelka és Tibor, Szende Laczi, Sziesz testvérek, Bertalan Géza, Varga Ila, G. Hunyady Ferencz, Rottenberg Hedvig, Vali és György, ifj. Hankiss János, Riedl Gyula, Herzfeld Tónika, Ruhig Flóra, Biró Mária, Margit és Kálmán, Jurenák Gizi, Jurenka Irén, Kálmán Piroska, Gyomlay Erzsike, Geréb Lajos, Hrabovszky testvérek, Fellegi Vilmos, Jonás Pál, Szirmai Ili, Hollós László, Tóti testvérek, ifj. Metzger Ede, Borhy Margit, Kövesi Pali, Fischer Fülöp, Májay Eugenia, Geréb Andor, Nagy Lenke, Vilma és Ernő, Amigó Dezső, Mészáros Ida, Haitsch Emmy, Ella és Ilona, Csauscher Mariska, Péterfy Vilma, Sinkovits Clarisse és Ilma, Plotényi Eugenia, Solymossy Paula és Ilona, Kerekes Gyuri, Goldstein Ferike és Lujza, Weress Margit és Ákos, Kádár Ilonka, Pap Lilike és Gizike, Huppert Katicza, Feilitsch Cécile, Vághelyi Lajos, Lenkei Tivadar és László, Garai Lujza és Mariska, Ybl Mártha, Szabó Jolánka, Záborszky Gizi, Mariska és Jenő, Hoffmann Elemér és Valika, Préger Aurél, Eichner Ernő és Bandi, Csillaghy Annuska, Herzog Dóra, Vilma és Dezső, Endrényi József, Bayer Anti, Milutinovits Corina, Bakos Lona és Kató, Dominig Ilonka és Erzsé, Verner Janka és Margit, Fráter Iván, Bakos Laczi, Weber Lajos, Rósa Margit, Frankl Lilly, Perényi Józsa, Lipcsey Teréz, Ranschburg Béla és Pál, Masolez Károly, Szende Vali, Perl Erzsike, Liebstein Erzsike és Cara, Csepy Sándor.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Csauscher Mariska, M. Radna*, kinek a jutalom-könyvet, (*Tannenburgi Róza*. Elbeszélés, írta: *Schmid Kristóf*, átdolgozta *Donászy Ferencz*; hat színes képpel, díszes kötésben), a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXIII. köt. 2-ik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: Hollós László, Matolcsy Károly, Fischer Fülöp, Nagy Lenke, Vilma és Ernő, Solymossy Paula és Ilona, Weress Margit és Ákos, Szenes Ilonka és Klárka, Préger Aurél, Kikindai Laczi.

FOGAS KÉRDÉSEK MEGFEJTÉSE.

(Lásd a 79. lapon.)

1. A falhoz tesszük. 2. Anyám. 3. Négy, mert mindegyik lánynak ugyanaz a fivére. 4. Akinek nincs háza.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kálmán Klárka. Azt kérdezed, hogy hány fajta virág van a világon? Azt hiszem, hogy erre a kérdésre a legnagyobb virág-gyűjtő sem

tudna pontosan felelni. Ellenben azt már megolvasták a természet-tudósok, hogy a mi világrészünkön, Európában, mintegy négy-ezer háromszáz fajta virágot természetnek. De ez a rengeteg virág nem mind jó-szagu ám. Csak alig négy-százhusznak van közülük kellemes illata. Egy híres növény-gyűjtő szerint legtöbb kellemes illatu a fehér- és krém-szinű virágok között akad, úgy, hogy 1124 közül 187 az illatos. 951 sárga virág közül illatos: 76, 823 piros közül: 64, 594 kék közül csak 44 az illatos, 308 ibolya-szinű közül csak 13, a többi 3880 közt 1500 határozottan rossz szagu, 2300-nak pedig nincs semmi illata. — **Zsögöd Grosschmid Sándor.** Azok a szép képek Mühlbeck Károlynak, a kiváló művésznek, a Kis Lap rajzolójának, művei. — **Liebstein Erzsike és Cara.** Akárhová utazom is, szeretetem mindég a Kis Lap olvasóinál marad. Amint látod, Forgó bácsi postája sem szünetel. Csak kérdezettek bátran, leveletek eljut hozzám és én felelek rá. — **Herzog Dóra és Vilma.** Köszönöm jó kívánságokat. Mindenütt jól esik az a tudat, hogy az én kis híveim érdeklődése kísér utamon. — **Szenes Ilonka és Klárka.** Üdvözöllek benneteket a Kis Lap zászlaja alatt. Remélem, hogy ti is olyan jó fogjátok magatokat alatta érezni, mint a többi sok ezer. Csak türelem! Majd megértitek a hosszabb elbeszéléseket is. Egyelőre azonban köszönjétek meg édes anyátok fáradozását, ki most is azon van, hogy egyengesse elöttetek a még meg nem szokott utat. — **Záborszky Jenőke, Gézi és Mariska.** Itt is, ott is, de soha sem olyan megszűre, hogy közel ne legyenek az én kis olvasóimhoz. — **Szabó Jolánka.** Csak küldd be bátran. Majd azután megmondom véleményemet. Édes anyádat, ki annak idején épp úgy bekopogtatott Forgó bácsi postáján, mint most te, üdvözölöm. — **Bachrach László.** Talán besorozok majd egyet. — **Neumann Eliz.** Rejtvényeidet besoroztam. Verseid is elég ügyesek és lehet, hogy majd később, ha sokat fogsz tanulni és mélyebben be fogsz tudni hatolni a vers-írás titkaiba, még sok kellemes percet fogsz szerezni a Kis Lap olvasóinak. Addig türelem! — **Ifj. Hankiss János.** Buzgalmadat dicsérem. Mondat-feladványodat közölném is, ha nem volna olyan tulságosan könnyű. Az »Apróságok a természet-világából« című rovatban pedig olyan ismertetések közlök, melyek nem csak igazak, de érdekesek is. — **Kálmán Piroska.** Csak aztán ne soká kelljen azt a fekete szemüveget hordanod! — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉST

szeretne folytatni *Altstock Hugó, Fischer Edithkével.* (Utóbbinak czime: Budapest, V. Aulich-utca 8. I. em.)

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**